

Οσία Μαρία η Αιγυπτία

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Στον ίσκιο του κέδρου, εκεί στου Ιορδάνη την ακροποταμιά, όπου πέρα δεξιά κόβει τον ουρανό το όρος του Πειρασμού, καθισμένος ο αββάς Ζωσιμάς ακούει την ιστορία μιας γερόντισσας. Ένα ανθρώπινο φάσμα είναι η γερόντισσα, κι' άλλο από τα μάτια της, όπου μέσα παίζει ακόμα της ζωής η φλόγα δε δείχνουν πως το πλάσμα αυτό που έχει μείνει μόνο κόκκαλα, υπάρχει ακόμα στον κόσμο. Ωστόσο, η κάπως τρεμουλιαστή φωνή, που είχε πά-ψει, και φαινόταν πιο νεκρή κιόλας η γυναίκα, τώρα πήρε πάλι ν' ακούγεται με παλμό ζεστό, καθώς συνεχίζει την ιστορία :

«...Σεργιανούσα στην προκυμαία, εκεί κάτω στην Αίγυπτο. Κι' όπως συχνά γινόταν, και κείνη την ημέρα ένας άντρας ήρθε κοντά μου, πλούσιος κι' από γενιά ευγενική. Μου έταξε δώρα και γλέντια και. . . όλα όσα κιόλας ήξερα, όσα είχα δοκιμάσει, όσα είχα απολαύσει, καθώς από χρόνια έπινα στο ποτήρι της ηδονής, και φρόντιζα να μην αφήνω ούτε σταλαγματιά. Κι' αυτό μ' άρεσε. Μ' άρεσε γιατί έτσι ένοιωθα ζωντανή, ένοιωθα την ομορφιά μου να θριαμβεύει, κι' έπαιρνα δύναμη, με τούτη τη σίγουρη χαρά του κορμιού. . .».

Η Μαρία σταμάτησε. Ένα σμάρι ορτύκια ξαφνιασμένα φτερούγισαν νευρικά για να χαθούν στο πέλαγος τ' ουρανού, πέρα και κατά την κορυφή του όρους του Πειρασμού. Κανείς δε μιλάει. Συλλογισμένα, ρωτάει σε λίγο ο άββάς Ζωσιμάς:

—Και δεν πήγες μαζί του; Γιατί;

—Δεν ξέρω. . . Μέσα μου μια δύναμη αλλιώτικη, κάτι σα σιδερένιο χέρι με βάστηξε: Μην πας, μου είπε. Κι' εγώ ξαφνιαστήκα με τούτο και δεν ξέρω να πω, γιατί μου άρεσε. Να. Γι' αυτό δεν πήγα. Στάθηκα μάλιστα αρκετή ώρα κι' έβλεπα τον άντρα να ξεμακραίνει, ενώ δίπλα μου εκεί στην ακρογιαλιά, έβλεπα κόσμο να 'ρχεται. Κόσμο πολύ. Κάθε λογής άνθρωποι. Άντρες, γυναίκες, παιδιά. . . Όλοι έρχονταν να μπουν στα καράβια. Ήταν προσκυνητές. Είδηση δεν είχα τι πήγαιναν να προσκυνήσουν και που. Έμεινα εκεί ανάμεσα στο πλήθος. Μια παράξενη απαντοχή φώτιζε ολονών τα πρόσωπα, σα να ήταν για να πάνε να βρουν κάτι πολύ σπουδαίο, κάτι εξαιρετικό. Με κέντησε η περιέργεια. Η λέξη «Ιερουσαλήμ», χτύπησε στην ακοή μου με απόηχο καμπάνας. «Ιερουσαλήμ... Ιερουσαλήμ...» Χαρούμενος ήταν ο απόηχος που λες κι' απόμενε από μακρινές παιδικές θύμησης... Μ' άρεσε αυτή η αλλόκοτη αίσθηση. Ένοιωσα παιδί... Το άτακτο παιδί που ήμουν κάποτε... Μα... Σε ζαλίζω, ξεφεύγω σε άσκοπες αναδρομές.

—Όχι. Όχι, κόρη μου, λέγε τα όπως σ' αρέσει. Αλάφρωσε την καρδιά σου.

Και, λοιπόν, συνεχίζει η Μαρία, τέντωσα τ' αυτιά μου, άκουσα, καθώς συνάμα

ζύγωνα σ' ένα μπουλούκι ανθρώπων, άκουσα κάποιον καλόγερο να λέει για το σταυρό που είδε στον ουρανό ο Μέγας Κωνσταντίνος. Θυμάμαι τα λόγια του: «Ήταν ένας πελώριος σταυρός που τον σχημάτιζαν δυό στήλες άστρα, και γύρω γράμματα που έλεγαν: «Κωνσταντίνε, εν τούτω νικά ».

-Ναι, κόρη μου, αυτό ήταν το 312, εκατό χρόνια και βάλε, από τότε. Κι' αργότερα πάλι ο Κωνσταντίνος είδε, στον ύπνο του αυτή τη φορά, το σταυρό, αλλά ήταν ο αληθινός σταυρός ο ξύλινος, κι' απάνω βρισκόταν καρφωμένος ο Ιησούς. Κι' άκουσε φωνή που του έλεγε: «Έγειρε και κατασκεύασον σταυρόν, όπως τον είδες, να νικάς τους πολεμίους σου πάντοτε».

- Ναι. Μα εγώ πρώτη μου φορά τ' άκουγα αυτά κι' ολομεμιάς ο κόσμος άλλαξε όψη καθώς άρχισα να νοιώθω αλλιώς. Κι' όπως είδα τον κόσμο αυτό, τους προσκυνητές, να μπαίνουνε στα καράβια, τους ακολούθησα. Στο πλοίο μου γύρεψαν να πληρώσω το ναύλο. Τους είπα ότι δεν είχα χρήματα αρκετά απάνω μου. . . Είχα ωστόσο, μα σκέφτηκα να τα φυλάξω μήπως μου χρειαστούν και...

Η Μαρία σώπασε, ύστερα με απόφαση:

-Η δύναμη της συνήθειας μ' έκανε να πληρώσω με άλλο τίμημα.. . Κι' ως τα κατάβαθα του κορμιού μου ένοιωσα για πρώτη φορά την αμαρτία. Κι' έκλαψα. Έκλαψα γιατί πονούσα. Όλο μου το κορμί πονούσε μ' έναν πόνο πρωτόγνωρο, σάμπως κάποιο φαρμάκι να είχε χυθεί στα σπλάχνα μου, να έτρεχε στο αίμα μου. Έκλαιγα κι' ακολουθούσα ωστόσο τον κόσμο που, στην Ιερουσαλήμ πια, πορευόταν στην εκκλησία. Χτυπούσαν οι καμπάνες. Κάθε καμπανιά έφτανε ίσια στην καρδιά μου και με βαρούσε με το ηχηρό σφυρί της. Δεκατρείς Σεπτεμβρίου ήταν. Οι προσκυνητές είχαν γεμίσει την εκκλησία απ' τα χαράματα. Στάθηκα απ' έξω στο προαύλιο, μαζί με το πλήθος που δεν πρόλαβε να μπει μέσα. Όταν όμως ήρθε η ώρα της Υψώσεως του Σταυρού, όλο εκείνο το πλήθος, ίδιο ανθρώπινο κύμα, μ' έσπρωχνε, μ' έσπρωχνε με τη φοβερή του δύναμη για να μπορέσει να χωρέσει στην εκκλησία. Έτσι βρέθηκα κι' εγώ στην πόρτα. Τότε γίνηκε τούτο το παράξενο: Όσο και να μ' έσπρωχνε το κύμα των ανθρώπων, εγώ δεν μπορούσα να προχωρήσω. Άλλοι όμως μπροστά μου, δίπλα μου, πίσω μου, με προσπερνούσαν, έμπαιναν. Εγώ έβαζα όλη μου τη δύναμη, προσπαθούσα να κάνω ένα βήμα μπροστά, κι' όμως, κάτι με βαστούσε. Ήταν αδύνατο να προχωρήσω. Τά 'χασα. Τρόμαξα. Νόμιζα πως δε θα μου ήταν πια δυνατό να κουνηθώ από κει που στεκόμουν. Σάμπως το σώμα μου να είχε βαρύνει τόσο, ώστε τα πόδια μου να ρίζωσαν στη γη. Μέσα στη σάστισή μου είπα τότε να κάνω τουλάχιστον πίσω. Δοκίμασα. Κατά πίσω δε με βαστούσε τίποτα. Τίποτα δε με βάραινε. Ήμουν ελεύθερη να βαδίσω, να πάω όπου ήθελα. Μπροστά όμως, εκεί στη φωτισμένη πόρτα, που έλαμπε μέσα η εκκλησία με τα μύρια κεριά των πιστών, εκεί που άστραφτε ο σταυρός που τον σχημάτιζαν δυό

στήλες άστρα, εκεί εγώ, η αμαρτωλή, δεν μπορούσα να μπω. Δεν έπρεπε. Τράβηξα τότε πέρα στην αυλή, σε μια γωνιά. Γονάτισα. Μέσα στα δάκρυα μου είπα τούτα τα λόγια στην Παναγία: «Παρθένα μου, Δέσποινα, Εσύ που γέννησες το Θεό, τον Άνθρωπο, το Λόγο, για να καλέσει τους αμαρτωλούς να μετανοήσουν, βόηθησέ με και μένα την άθλια, την ταλαίπωρη. . . Άφησέ με και μένα που βρίσκομαι ολομόναχη στον κόσμο να μπω στην εκκλησία, να προσκυνήσω κι' εγώ το Σταυρό του Γιού Σου και τάζω ν' απαρνηθώ τον κόσμο και τις αμαρτωλές χαρές του. Από δω κι' εμπρός θα πάω όπου Εσύ μου πεις, όπου Εσύ θα με οδηγήσεις...» Και τότε μια δύναμη μ' έσπρωξε, η δύναμη κάποιας υπόσχεσης ή ελπίδας, σηκώθηκα, κίνησα μαζί με τους άλλους προσκυνητές. Προχώρησα καθώς όλο και μ' έσπρωχνε το ζωντανό τους κύμα, έφτασα στην πόρτα πάλι. Μπήκα στην εκκλησία. Προσκύνησα τον Τίμιο Σταυρό και είπα: «Και τώρα, Παναγία μου, Δέσποινα, θα κάνω ό,τι μου πεις. Δείξε μου Εσύ το δρόμο που θα με φέρει στη μετάνοια. Κι' άκουσα φωνή γλυκεία, μακρινή κι' απόκοσμη που έλεγε: «Αν περάσεις τον Ιορδάνη, εκεί θα βρεις ανάπαυση ». Τά 'χασα. Ήταν λοιπόν δυνατό να μου γίνει μια τέτοια χάρη; Εμένα; Εμένα της άθλιας αμαρτωλής; «Δέσποινά μου, είπα. Δέσποινά μου, μη μ' εγκαταλείψεις πια. . .» Κι' αποφάσισα να τραβήξω για τον Ιορδάνη. Δεν ήξερα το δρόμο. Βρέθηκα σ' ένα φούρνο, γύρεψα ν' αγοράσω τρεις άρτους να τους έχω για το δρόμο, ρώτησα το φούρναρη. Εκείνος μου έδειξε την πύλη της πολιτείας. Ως το βασίλειμα βάδιζα. Κι' έφτασα στην εκκλησία του Ιωάννη του Βαπτιστή που βρισκόταν κιόλας κοντά στον Ιορδάνη. Μπήκα, προσευχήθηκα. Της δύσης οι φλόγες γέμιζαν την εκκλησία με αίμα και φωτιά. Όλα εκεί μέσα άστραφταν κόκκινα. Τα καντήλια, τα ιερά σκεύη, οι παραστάσεις. Σα νά 'χαν σβήσει από κει τα πρόσωπα των Αγίων και νά 'χαν μείνει στη θέση τους φλόγες. Αίμα. Όλο το αίμα πού χύθηκε από τις πληγές του Χριστού. Κι' εκείνο το αίμα μου κατάκαιγε την καρδιά, στέγνωσε τα δάκρυα μου κι' εγώ έμεινα εκεί χάμω πεσμένη, ένα κουβάρι, να βασανίζομαι μέσα στη φωτιά, ώρες. . . Όσπου, σιγά-σιγά, η φωτιά έπαψε να με φλογίζει. Ρίγη πήραν να ταράξουν το κορμί μου, κρύωνα. Ένα κρύο διαπεραστικό έφτανε ως τα κόκκαλά μου, μου τα τρυπούσε με χίλιες βελόνες. Τότε σήκωσα το κεφάλι. Η εκκλησία είχε αδειάσει από το αίμα και τη φωτιά κι' έτσι μπόρεσα να κλάψω. Όταν βρέθηκα πάλι στην ακροποταμιά κι' απόμεινα μαγεμένη να βλέπω τα νερά του Ιορδάνη που τά 'σερνε βιαστικά κάποια μυστική δύναμη, η δύναμη που είχε πάρει ο ποταμός από τότε που λούστηκε στα νερά του ο Λυτρωτής μας, έσκυψα, καθώς ο μαγνήτης ετούτος της δύναμης όλο και πιότερο με τραβούσε, έβρεξα τα χέρια μου, δρόσισα το πρόσωπό μου κι' η ψυχή μου πήρε ν' αλαφρώνει, ν' αναγαλιάζει με τούτη τη δροσιά. Όλη νύχτα έμεινα στου ποταμού την όχθη, εκεί κοντά στη θεία δύναμη κι' έπαιρνα κουράγιο από τις φωτεινές σταλαγματιές τ' άστρα που λικνίζονταν παρηγορητικά μέσα στο νερό. Ύστερα εξομολογήθηκα κι' ο Άγιος γέροντας της εκκλησιάς μου έδωσε να κοινωνήσω. Την ώρα εκείνη ρόδιζε η

αυγή κι' η εκκλησιά μοσχομύρισε ροδοπέταλα. Ο ήλιος που έβγαινε στάθηκε πάνω από τις κορυφές. Κι' όπως, έξω πια από την εκκλησιά, τον αντίκρυσσε, με θάμπωσε το φως του. Μέσα σε τούτο το θάμπος άκουσα την απόκοσμη, τη γλυκεία φωνή να μου ψιθυρίζει με το πρωινό αγέρι: « Μαρία, πρέπει τώρα να διαβείς τον Ιορδάνη... Πρέπει να φτάσεις στην άλλη όχθη... Στην έρημο...» Και το φως του ήλιου δυνάμωνε, όλο δυνάμωνε, ώσπου όλα, τα πάντα γίνηκαν φως.

Ο αββάς Ζωσιμάς ασάλευτος ακούει τη Μαρία που έχει φτάσει στο πιο δύσκολο μέρος της ιστορίας της, όταν αφήνοντας πίσω τις όχθες του Ιορδάνη να πλέουν μέσα στο φως με τους δρυς και τους φοίνικες, με τις ελιές και τους κέδρους που λούζονται στο δοξαστικό χρυσάφι, προχωρεί στη στεριά. Προχωρεί εκεί όπου κάθε πράσινο φύλλο στεγνώνει, μαραίνεται, χάνεται. Όπου κάθε ζωή σβήνει, για να μείνει μόνος ο άνθρωπος. Μόνος, «ενώπιος ενωπίω». Μόνος με το πάθος του, να πολεμήσει τους πειρασμούς του. Μόνος στην υπεράνθρωπη επιχείρηση της σωτηρίας της ψυχής του. Εκεί μένει η Μαρία. Μόνη στην άγονη γη, στο φρικτό της ξηρασίας τοπίο. Μόνη στην άνιση πάλη με τις φοβερές δυνάμεις της αμαρτίας.

Μέρες, νύχτες, μήνες, χρόνια, περνά εκεί όπου τις στιγμές της προσευχής και της έκστασης τις διαδέχονται οι θύμησες. Και τότε η σιγαλιά της ερήμου γεμίζει ήχους μαυλιστικούς από όργανα του γλεντιού και της κραιπάλης. Τ' άστρα τ' ουρανού γκρεμίζονται στη γη να γίνουν μπρούντζινοι πολυτελέστατοι λύχνοι, και δαυλοί και πυροτεχνήματα σε κάποιο από τα πολλά αρχοντικά οπού το κορμί της κυλιόταν στην αμαρτία. Μπροστά της απλώνεται τραπέζι φορτωμένο με κάθε λογής φαγητά και φρούτα και γλυκίσματα, και το κρασί, ίδιο αίμα, βάφει τις μαλαματένιες κούπες. Κι' αυτή χορεύει. . . Χορεύει πάνω στο τραπέζι τσαλαπατώντας τον πλούτο και τη χλιδή, κι' οι άντρες χαχανίζουν νευρικά, έξαλλα γύρω της, πεινασμένοι για τη σάρκα της. Απλώνουν τα χέρια απάνω της, τραβούν τα ρούχα της, κι' αυτή θριαμβεύοντας μέσα στην κραιπάλη τη μανία θέλει να σκεπάσει τη γύμνια της με τα πλούσια μαλλιά της. Θέλει να δείξει πόσο ωραία είναι τούτα τα μαλλιά που χύθηκαν απάνω στην τρυφερή σάρκα της, διάφανος εβένινος μανδύας. Νευριασμένα τα χέρια των αντρών την τυλίγουν, τη βασανίζουν, τα χείλη αναμμένα από το κρασί, ζητούν από τη σάρκα της τη φλόγα της ζωής και τα όργανα, άγρια μουσική του οργίου, ζαλίζουν την ακοή της κι' αυτή χαίρεται. . .

Όσπου οι μουσικές ξεφτάνε σε θλιβερά κρωξίματα από κάτι χαμένα στην έρημο αγριοπούλια, των λύχνων και των δαυλών οι φλόγες χαμηλώνουν, χάνονται για να ξαναφανούν ψηλά στην απεραντοσύνη, να γίνουν φωτεινές στάλες από δάκρυα τ' ουρανού. Τα πεινασμένα χέρια που τύλιγαν το κορμί της ψυχραίνονται, σκληραίνουν, γεμίζουν λέπια, γίνονται φίδια. Παγωμένα φίδια που σφίγγουν, ίδιες

τανάλιες, το σώμα της, το ακινητούν εκεί στην άμμο της άγονης γης. Στο λαιμό της, στο πρόσωπό της, στα χείλη της τα πεινασμένα φιλιά των αντρών γίνηκαν δαγκάνες σκορπιών. Πλήθος δαγκάνες, αμέτρητοι οι σκορπιοί που ρίχνουν το φαρμάκι τους, μέσα στα σπλάχνα της Μαρίας. . .

Σαν έρχεται η αυγή και υποχωρούν οι πειρασμοί, εξαντλημένη η γυναίκα από τούτη τη νύχτα της κραιπάλης, ικετεύει την Προστάτισσά της, την Παναγία τη Δέσποινα, να την ελευθερώσει από τα δεσμά της θύμησης.

Μέρες περνούν με προσευχή, με μετάνοια, με νηστεία. Πάνω από το κεφάλι της διαβαίνουν πλήθος πεινασμένες ακρίδες, που σαν της μπόρας το σύννεφο σκεπάζουν τον ήλιο. Και τότε η Μαρία κρυσταλώνει, χτυπούν τα δόντια της, τρέμει σύγκορμη, ως να περάσει το σύννεφο, να λάμψει πάλι ο ήλιος, το φως, η παρηγοριά.

Κι' οι πειρασμοί δεν υποχωρούν. Παρουσιάζονται πολλές φορές την ημέρα. Να, εκεί μακριά, κατά την ακροποταμιά σκόνη πολλή σηκώνεται. Κοπάδι αγριόχοιροι περνούν, κι' ως να καταλαγιάσει η σκόνη αυτών, έρχονται άλλοι, άλλο κοπάδι, κι' άλλο. Κι' είναι μαύρα, άγρια ζώα που τρέχουν μουγκρίζοντας. Μα όχι. Δεν είναι ζώα, άντρες είναι. Όλοι οι άντρες που γνώρισε η Μαρία το έμαθαν πως βρίσκεται εδώ, ήρθαν. Ήρθαν ασυγκράτητοι, με άγρια μουγκρητά να πέσουν απάνω της. «Παναγία μου. . . Παναγία μου Δέσποινα και Παρθένα, πάρε τους από δω, τύφλωσέ τους να μη βλέπουν με τ' αναμμένα μάτια τους, με τους δαυλούς αυτούς του αμαρτωλού πόθου, βόηθα Παναγία μου. . .».

Τρέχει η Μαρία και χώνεται πίσω από έναν αγκαθωτό θάμνο να προφυλαχτεί. Προσεύχεται, ενώ γύρω της, δίπλα της βρυχιούνται τα θηρία: « Έλα, Μαρία, κοντά μας... Είσαι δική μας... Δική μας...»

Κάποτε καταλαγιάζει ο σάλαγος. Νύχτα βαθιά. Ο ουρανός δε σημειώνεται με άστρα. Η πλάση όλη γίνηκε ένα λαγούμι θεοσκοτεινό όπου η Μαρία προσεύχεται βυθισμένη στη μαύρη, πηχτή του υγρασία. Βαρειές, ίδιες μπάλλες από μολύβι, χτυπούν πάνω στη σιγαλιά, μία-μία, οι ώρες σημειώνοντας το χρόνο της Μαρίας την προσευχή. Νύχτες ολάκερες, κόμποι, σκοινί ατέλειωτο οι μπάλλες αυτές, πήραν κάποτε ν' αλαφρώνουν, να μαζεύουν, να μικραίνουν. . . Όσπου, κάποια νύχτα, με το αραίωμα του σκοταδιού, άρχισαν να διαλύονται σε σταλαγματιές δροσιάς. Διαλύθηκαν σε σταλαγματιές δροσιάς οι μπάλλες, ενώ πέρα μακριά, πέρα από την κορφή του όρους του Πειρασμού, οι άκρες τ' ουρανού χαράζονται από το πρώτο φως. Είναι τώρα σάμπως η Μαρία ν' ακούει μουσική ήρεμη, γλυκειά, από μακρινές καμπάνες. Κάθε καμπάνα και μια συλλαβή κι' οι συλλαβές λέξεις: «Μαρία προσευχήσου, θα σωθείς...Μαρία προσευχήσου, θα νικήσεις...». Ω, τι αγαλλίαση, τι παρηγοριά οι καμπάνες και πως ο ήχος τους δυναμώνει το φως, και τι τρυφερή

ζέστα τυλίγει το σώμα της, μαλακώνει την καρδιά της...

Αλλά και οι πειρασμοί καιροφυλαχτούν. Ύπουλα της παρουσιάζονται εκεί που λιγότερο τους περιμένει. Παίρνουν μάλιστα μορφές αθώες. Να, ένα ζαρκάδι, όμορφο, ήσυχο έρχεται κοντά να παρηγορήσει τη μοναξιά της. Την κοιτάζει με το έκπληκτο, πειθήνιο βλέμμα του. Κι' η Μαρία, όσο το παρατηρεί, τόσο βλέπει το ζαρκάδι να μεταμορφώνεται, να γίνεται. . . Μα, ναι λοιπόν, το ζαρκάδι γίνεται εκείνος ο στρατιώτης που κάποια νύχτα ήταν σπίτι της. Που την άλλη μέρα έφευγε για τη μάχη. Όλη νύχτα γύρεψε με απελπισμένο πάθος την παρηγοριά από τη γυναίκα. Σαν έφευγε την αυγή, του έδωσε πίσω τα χρήματα που της άφηνε, καθώς της έλεγε: « Τώρα δε με νοιάζει κι' αν πεθάνω. . . ». Τα μάτια του ζαρκαδιού γέμισαν δάκρυα. Η Μαρία απλώνει το χέρι, θέλει να το χαϊδέψει. Κι' άξαφνα, πίσω της, εκεί στη ράχη της, ξεσπά άσκημο γέλιο. Κι' άλλο, κι' άλλο. . . Γέλια χλευαστικά που της φέρνουν ρίγη, που ξεκλωνίζουν το κορμί της. «Φύγε, φύγε από μπρος μου, πειρασμέ, φωνάζει αγριεμένη στο ζαρκάδι, φύγε Σατανά. . . ». Τα δόντια της χτυπούν, μαζεύει το χέρι της που θα χάιδευε τον πειρασμό, και το βυθίζει εκεί στου θάμνου τ' αγκάθια. Όσπου τ' αγκάθια να στιγματισθούν με κόκκινες σταλαγματιές από το αμαρτωλό της αίμα.

Έτσι περνούν μέρες, νύχτες, μήνες, χρόνια στην άγρια ετούτη πάλη. Χρόνια δεκαεφτά. Ακριβώς τα χρόνια της αμαρτωλής ζωής της Μαρίας. Στον ίσκιο του κέδρου σιωπηλή μένει τώρα η γερασμένη γυναίκα. Το ανθρώπινο ερείπιο που ήταν κάποτε η Μαρία. Ο άββάς Ζωσιμάς κοιτάζει τη φλόγα της ζωής στα μάτια της:

-Πόσα χρόνια έχεις, Μαρία, στην έρημο; Κι' ή Μαρία πολύ ήρεμα:

-Σαράντα επτά, αδελφέ Ζωσιμά. . .

-Σαράντα επτά. . . Και πότε κατανίκησες τους πειρασμούς αυτούς του παρελθόντος;

-Πάνε τριάντα περίπου χρόνια. Από τότε ζω με μια και μόνη προσπάθεια: Να ελευθερώσω την ψυχή μου από το βάρος του κορμιού.

-Μα το πέτυχες, Μαρία. Εσύ είσαι ελαφρύτερη κι' από πετούμενο τ' ουρανού. Δεν έχεις πια σχεδόν καθόλου σάρκα να σε βασανίζει. . . Πετσί και κόκκαλο απόμεινες. . . Κι αυτή σου η μετάνοια πρέπει να γίνει γνωστή, θα μιλήσω τώρα που θα γυρίσω στο μοναστήρι στον ηγούμενο, θα. . .

-Όχι. Τον κόβει έντρομη η Μαρία. Όχι. Όχι, αδελφέ Ζωσιμά, σε παρακαλώ, σε ικετεύω, δε θα πεις τίποτα σε κανέναν, έως ότου ο Μεγαλοδύναμος μ' ελευθερώσει, έστω κι' από το ελάχιστο αυτό βάρος που με βαστά ακόμη στη γη. . .

-Όπως θέλεις, κόρη μου. . . Όπως θέλεις. Μόνο σκέψου και πες μου, σε τί μπορώ να σου φανώ χρήσιμος; Χαρά μου θα είναι να σε βοηθήσω. Τώρα, βλέπεις, πρέπει να φύγω. Είναι ανάγκη να γυρίσω πίσω στη μονή μου.

-Να φύγεις, να πας στην ευχή του Θεού, αδελφέ Ζωσιμά, και σ' ευχαριστώ που ήρθες, σ' ευγνωμονώ που κάθισες και με άκουσες.

Η Μαρία σκέφτεται λίγο, συνεχίζει:

-Μια χάρη μόνο θέλω να μου κάνεις. Του χρόνου, τη Μεγάλη Εβδομάδα, το βράδυ του Μυστικού Δείπνου να πάρεις από το μοναστήρι το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, να μου το φέρεις να κοινωνήσω. Θα σε περιμένω στην όχθη του Ιορδάνη.

Ο χρόνος πέρασε. Μεγάλη Πέμπτη βράδυ. Πανσέληνος. Ο Ιορδάνης κυλά με ασημένια βία τα νερά του. Κι' ο αββάς Ζωσιμάς με το Άγιο Δισκοπότηρο στα χέρια, περιμένει εκεί στην όχθη κάποια βάρκα για να περάσει αντίκρυ. Έχει ώρα που περιμένει, βάρκα δε φαίνεται. Με το βλέμμα στηλωμένο στην άλλη όχθη ο αββάς θλίβεται και μάταια αναζητά οτιδήποτε πλεούμενο για να μπορέσει να περάσει. Ωστόσο χάρηκε κι' ανάσανε με ανακούφιση όταν είδε τη Μαρία που ήρθε και στάθηκε απέναντι. Περιμένει κι' αυτή. Άδικα όμως. Βάρκα δε φαίνεται πουθενά. Κι' ο ποταμός κυ-λάει πάντα ανάμεσά τους τα νερά του που γίνονται φως. Άσπρο φως. Ο Ζωσιμάς σηκώνει τα μάτια στον ουρανό. Παρακαλεί το Θεό να δώσει κάποια βοήθεια. Κι' άξαφνα βλέπει εκεί, στην άλλη όχθη τη Μαρία που απλώνει το χέρι της στον ποταμό. Σχηματίζει το σημείο του Σταυρού, σα να τον σφραγίζει, και τότε... Τότε προχωρεί η Μαρία στον ποταμό. Βαδίζει ήσυχα κι' ελεύθερα πάνω στην ασημένια επιφάνεια του νερού.

Όταν η Μαρία έφτασε κοντά, ο Ζωσιμάς κατάπληκτος έπεσε να την προσκυνήσει.

—Όχι. Όχι. Σήκω, αββά Ζωσιμά. Εσύ που είσαι ιερέας και βαστάς τα Θεία Μυστήρια θα προσκυνήσεις εμένα;

Ο Ζωσιμάς σηκώθηκε. Της πρόσφερε τη Θεία Κοινωνία, κι' η Μαρία εστέναξε και είπε: « Νυν απολύεις την δούλην σου, Δέσποτα, κατά το ρήμα σου εν ειρήνη, ότι είδον οι οφθαλμοί μου το σωτήριόν σου. . . ». Γύρισε υστέρα στο Ζωσιμά:

— Συχώρεσέ με, είπε, να σου ζητήσω ακόμα ένα μου τελευταίο πόθο. Τώρα πήγαινε στο μοναστήρι σου με του Θεού τη Χάρη. Του χρόνου όμως έλα πάλι. Προχώρησε

πιο πέρα από δω, στον ξεροπόταμο, εκεί στην έρημο κοντά. Εκεί το δίχως άλλο θα με βρεις όπως το θέλει ο Κύριος. Και να προσεύχεσαι για μένα την ταλαίπωρη, την άθλια.

Ο Ζωσιμάς μετρούσε τις μέρες, τις βδομάδες, τους μήνες, ως να περάσει ο χρόνος. Και σαν έφτασε η Μεγάλη Πέμπτη πήρε πάλι τη Θεία Μετάληψη, πήγε να βρει τη Μαρία. Περίμενε, περίμενε, τίποτα. Άρχισε να τη γυρεύει. Όλη νύχτα τη γύρευε. . . Και σαν οι πρώτες αχτίνες του ήλιου χάραξαν τον ουρανό για να σχηματίσουν το στεφάνι της αυγής, η λάμψη εκείνη από το σχηματιζόμενο φωτοστέφανο έδειξε κάτι του Ζωσιμά. Κι' αυτός ζύγωσε. Εκεί, στα κοτρόνια του ξεροπόταμου είδε ένα κουρέλι ριγμένο ίδιο αποφόρι, από παμπάλαιο ρούχο: Ήταν η Μαρία. Ήταν το βάρος αυτό της ψυχής της που μετά από τόσον αγώνα κατανικήθηκε κι' απόμεινε άχρηστο λείψανο, να γίνει χώμα. Να γίνει ύλη. Έθαψε ο Ζωσιμάς το σώμα αυτό με το φθαρμένο κουρελιασμένο φόρεμα, της έβαλε ένα σταυρό στο στήθος.

Είναι 4 Απριλίου του 421 μ.Χ. Ο ήλιος ρίχνει όλο του το φως στην έρημο. Όλα έγιναν λάμψη και δόξα, αχλή που καταργεί κάθε σχήμα, ακόμα και των βουνών, ακόμα και της κορυφής του όρους του Πειρασμού.

Ιουλία Ιατρίδη.

(«Χριστιανικό Συμπόσιον. Γ'», εκδ. Βιβλιοπωλείον της Εστίας. Κολλάρου και Σία Α.Ε., σ.125-130)